

AZ

IGAZGATÓ VÁLASZTMÁNY JELENTÉSE

AZ EGYLET MULT ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL.

Tisztelt Közgyűlés !

Mult évi december 26-án, egyletünk megalakulásának évforduló napján egy határkőhöz értünk, amely az egylet életében a betöltött 20-ik évet jelzi.

Az egylet alakításától az 1905. év végéig eltelt időről jelen füzet elején számoltunk be, most tehát ennek kiegészítéseként csak az 1906. év eredményéről kell számot adnunk.

Mivel az országos rabsegélyügy érdekében kifejtett működésünket öt év óta ismertettük, mulasztásnak tartanánk, ha az ez irányban a mult évben kifejtett munkálkodásunkat s annak eredményét itt fel nem emlitenénk.

* * *

Országos rabsegélyügy.

Az országos rabsegélyző egyleti kongresszus megtartása tárgyában megkezdett agitációt folytattuk, de mivel az évi jelentéseinkben foglalt felhívásunkra a budapesti társegylet mindeddig nem reagált, május 15-én 94/906. sz. alatt a következő kérés sorokat küldöttük hozzá: »Amint a T. Czim előtt bizonyára tudva van, a pécsi rabsegélyző egylet már évek óta azon munkálkodik, hogy a rabsegélyügyet országszerte fel-
lendítse, mivel sajnosan tapasztalta, hogy az intézmény több helyen hanyatlásnak indult.

Már három év előtt hangoztattuk, hogy az eszme ébrentartása az intézmény fejlesztése, az egyes társegyletek működéseinek megfigyelése, a működésüket részben beszüntetett egyletek új életre keltése céljából, országos egyesületi közgyűlések tartására lenne szükség és ennek Budapesten leendő megtartását és a T. Czim által leendő összehívását más egyletekkel együtt évi jelentéseinkben azért is sürgettük, mivel *szabályozásra szorul szerintünk az egyletek működési területeinek tüzetesebb körvonalazása, azoknak a területeknek, ahol egyletek nincsenek, más egyletek körébe leendő beosztása, esetleg annak keresztülvitele, hogy minden törvényszék, vagy legalább minden vármegye területén segélyegylet alakíttassék, sőt lehetőleg egyöntetűleg szabályozandó lenne az egyletek által igényelhető állami segély összege, továbbá a ki-*

szabadult rabok és rabcsaládok mikénti segélyezésének módja, foka és időtartama.

Aki valamikor a rabsegély ügygyel tüzetesebben foglalkozott, aki a rabsegélyügy állását országszerte ismeri, annak be kell látnia, hogy ezek oly fontos kérdések, amelyeknek mielőbbi egyöntetű megoldásával lehet csak a rabsegély ügyet oly biztos mederbe terelni, amelyben az eddig legtöbb helyen tapasztalt tespedés, sőt visszaesés ki van zárva. Mert *egyleteink ezen az országos közgyűléseken egymás működését megismerik, a czélszerű új eszméket átveszik, megvalósítják, egymás működését ellenőrzik és ezáltal egymást nagyobb tevékenységre sarkalják.*

Ennek a fontos feladatnak sikeres megoldásához azonban az ügyet ismerő, vezetőkészre s egy olyan egyletre van szükség, amely a többieket helyzeténél, multjánál, tekintélyénél fogva is maga köré vonza. Ez pedig, amint azt az eszme megpendítésekor mindjárt kijelentettük, csakis a budapesti rabsegélyző egylet lehet, amely már közel egyharmad százados multa tekinthet vissza, tehát anyaegyletünk, amelynek élén az ügyet ismerő oly nagy tekintélyű és befolyású férfiak állanak, akik köré a rabsegélyügy minden barátja az egész országból szívesen csoportosul.

Erre a vezető szerepre legyen szabad megjegyeznünk, helyzete, multja, az évtizedeken át igénybe vett magas állami segély és az ebből gyűjtött tekintélyes vagyon némileg talán kötelezi is a budapesti rabsegélyző egyletet. Felkérjük tehát, ugy a mint már korábban — évi jelentéseinkben is felkértük — a mélyen tisztelt Társaságot, tegye magáévá az eszmét, hívjon össze egy országos rabsegélyző egyleti közgyűlést Budapestre. Amennyiben pedig erre nem volna hajlandó, legyen szíves ezt velünk közölni és tudomásul venni, hogy erre a nem várt esetre idei közgyűlésünk amelynek megbízásából intéztük ezt a megkeresést és kérelmet a T. Czimhez, elhatározta, hogy mi hívjunk össze a jövő évre ide Pécsre, ahol országos ipari és gazdasági kiállítás fog tartatni, egy országos közgyűlést és legyen kegyes azt jóindulatu támogatásában részesíteni, amely mellett biztat bennünket a remény, ép ugy le fogjuk küzdeni a minden egyleti működést megölő közönyt és legalább főrészükből meg fogjuk oldani az erre váró kérdéseket, amint ezt az országos rabsegélyügy ismertetésével, a tényezők összegyűjtésével s a mult évben szervezett új egyletek felállításának kieszközlésével elértük.

Hogy az eredmény nem lesz akkora, mintha ezt a dolgot a budapesti egylet vinné keresztül, azt jól tudjuk és épen azért ism-

telve kérjük, hogy a dolgot kézbe venni és sikerre juttatni méltóztassék.»

Ezen megkeresésünkre a budapesti rabsegélyző egyesület elnökétől, Rickl Gyula igazságügyminiszteri tanácsos urtól csakhamar megkaptuk a választ, amelyben az ottani igazgató választmányának május 26-án tartott üléséből szíves örömmel értesít bennünket, »hogy a budapesti rabsegélyző egyesület az országos közgyűlés összehívását tárggyazó átiratot nemcsak rokonszenvvel fogadta, de már azt is tudja, hogy egyesületünk az országos közgyűlésnek a jövő (1907) év tavaszán leendő összehívását elhatározta azzal, hogy a közgyűlés határidejét a szükséges előkészületek bevégeztével fogja véglegesen megállapítani.« — Az átirat még a következő, egy szebb jövő reményét nyújtó sorokkal végződik: »Minthogy alapos a reményem, hogy a m. kir. Igazságügyminiszterium halhatós kezdeményezése és rendelkezései folytán a rabsegélyző egyesületek az év folyamán a még szervezetlen területeken is megalkulnak: törekvésem az, hogy a még alakuló egyesületek bevonásával összehívandó országos közgyűlés a rabsegélyezés ügyének méltó és hatalmas megnyilatkozása legyen.«

Igazgató választmányunk ezen értesítést örvendetes tudomásul véve, újólág átirat s javaslatba hozta, hogy »amennyiben ahhoz az ez iránt megkérdezendő társesegyletek hozzá járulnának,« a közgyűlés Pécsen tartassék meg. — A budapesti egyesület átiratainkat közölte a többi társesegyletekkel, melyek közül eddig a debreczeni értesített bennünket arról, hogy: »örömmel üdvözlí a pécsi társesegyletnek, egy rabsegélyző egyesületi országos kongresszus összehívása ügyében való lelkes buzgalmát, mint amely közgyűléstől a gondolatok kicserélése révén emberbaráti nemes ügyünk, a rabsegélyezés ügyének további fejlődését, megszilárdulását várja és reméli. A közgyűlés helyét illetőleg ugy gondolkozik a választmány, hogy bár Budapest mellett szól, szék- és fővárosunk központi jellege s az ottani rabsegélyezés rendszeresen keresztülvitt, előrehaladott állapota, de mert az ottani méreteket nem alkalmazhatjuk a vidéki rabsegélyző egyesületekre, míg viszont Pécs, a maga rabsegélyző egyesületével legelső helyen áll a vidéki városok között s ott a közgyűlés idejére már a körirat szerint rabmenház is fog valószínűleg létesülni, a választmány az országos közgyűlésnek Pécsen leendő tartása mellett foglalt állást.«

Amint értesülünk, a budapesti társesegylet vezető egyéniségei maguk is mindjárt a mellett voltak, hogy a közgyűlés Pécsen tartassék meg és így az itt fog összeülni. — Azt is közölhetjük, hogy

már eddig is több kiváló szakférfiu ígérte meg, hogy az előadók közt részt veend, biztosra vehetjük tehát, hogy ez a közgyűlés a rabsegély, de az egész patronage ügyét is, hatalmas lépéssel fogja előbbre vinni.

A közgyűlés előkészítésével kapcsolatban áll az a másik felterjesztésünk, amelyet a rabsegélyző egyletekre vonatkozó személyi és tárgyi adatok összegyűjtése tárgyában a kir. Igazságügyminiszteriumhoz 1906. évi december hó 9-én intéztünk. Előttartuk, hogy mi ugyan mult évi jelentésünkben amikor a Magyarországon létező rabsegélyző-egyletek 1903. évi tevékenységéről, tagjainak számáról, vagyoni állapotáról stb. egy kimutatást s az egyletek vezetőségéről egy névjegyzéket közöltünk, felhívtuk a társegletek vezetőségeit, hogy a reájuk vonatkozó adatokat az 1906. évi január 1-én beállott viszonyoknak megfelelőleg javítsák ki és közöljék velünk, hogy a kimutatást és névjegyzéket helyesbbithessük, közre bocsáthassuk, hogy ily módon a rabsegélyző egyleteink viszonyairól a közgyűlés előtt mindenki tájékozva legyen; azonban ez a felszólításunk süket fülekre talált, egyetlen értesítés sem érkezett be.*) Nem maradt tehát más hátra, mint ismét a miniszteriumot kérni fel, hogy az adatokat bekívánja.

Felterjesztésünkhöz egy minta kérdő ívet csatoltunk, amely az az egyletek keletkezéséről és összes viszonyairól kimerítő képet nyújthat. Nem csalódtunk, a miniszterium a kérdőíveket körözte s azokat február 15-én leküldte. Ennek alapján állítottuk össze az alábbi kimutatást, melyet a jelen füzet kinyomtatása alatt kapott értesülés folytán azzal egészítünk ki, hogy *időközben a trencsényi rabsegélyző egylet is megalakult*. Belépett az egyletbe tíz koronás alapító tagnak 70, évi két koronás rendes tagnak 77 és egy koronás pártoló tagnak 74 egyén, így az ország legfiatalabb rabsegélyző egyletének mindjárt van 221 tagja, amely az ottani vezető férfiak ügybuzgóságát a legjobban dicséri.

*) Nem valami dicséretes dolog, de jellemzi a vezetőségek buzgóságát. — Így nem lehet a művelt külföldet utolérni. — Egy haszon még is lesz az így szerzett tapasztalatokból, az t. i. hogy meglátjuk, hol lehet a rabsegély ügyet társadalmi uton szervezni és hol kell azt hivatalos kezekbe letenni.

KIMU-

a magyarországi rabsegélyző egyletek viszonyai-

1	2	3	4	5	6	7
Folyó szám	A z e g y l e t					1905. évi segélyezés összege
	c z i m e	székhelye	alakítási éve	tagjainak száma	vagyon	
1	Besztercebányai rabsegélyző egylet ¹	Besztercebánya	1906	137	1931 60	68 70
2	Budapesti rabsegélyző egylet	Budapest	1873	456	236978 60	18294 73
3	Brassói rabs. egylet	Brassó	1883	103	8613 70	1177 —
4	Debreczen városi és Hajdúvárm. rabs. egylet	Debreczen	1900	167	15630 10	1388 —
5	Dési rabsegélyző egylet	Dés	1888	47	706 60	84 —
6	Dunántúli rabs. „	Sopron	1900	283	2260 —	5372 80
7	Erzsébetvárosi rabs. „	Erzsébetváros	1887	66	3614 53	35 —
8	Győr - Mosonmegyei és Győr városi rabs. e. „	Győr	1888	64	5802 15	497 76
9	Gyulafehérvári rabs. e.	Gyulafehérvár	1887	134	12781 92	409 80
10	Jász-Nagy-Kun-Szolnok m. rabsegélyző egylet	Szolnok	1888	192	5314 65	2007 —
11	Kecskeméti rabs. egylet	Kecskemét	1887	81	9520 74	557 —
12	Lugosi „	Lugos	1892	78	6465 90	104 —
13	Nagyvárad és Biharvm. rabsegélyző egylet	Nagyvárad	1881	101	36911 16	2484 52
14	Nyitravm. rabs. egylet	Nyitra	1906	168	4997 94	— —
15	Pécsi „ „	Pécs	1886	250	16060 74	667 82
16	Szebenm. „ „	Nagyszeben	1887	51	8942 42	18 —
17	Szekszárdi „ „	Szekszárd	1888	192	5930 12	372 92
18	Székesfehérvári és Fehérmegyei rabs. egylet	Székesfehérvár	1887	136	3629 82	483 —
19	Szilágym. rabs. egylet	Zilah	1888	358	4592 74	166 —
20	Temesvári „ „	Temesvár	1887	65	5616 62	172 —
21	Veszprémi „ „	Veszprém	1906	170	1411 —	420 —
22	Zomborvidéki rabs. e. „	Zombor	1888	146	5139 41	982 —

¹ A besztercebányai és veszprémi egyletek csak 1906-ban alakítottak, tehát ez évi működésüket tüntették ki, így az 1905. évi eredmény kiszámításán kihagyandók, ellenben felveendő lenne még a dévai egylet, mely 1888-ban alakítottatott, még 2153 K. 74 fillérrel rendelkezik és 1905-ben 38 kor. 20 fillér segélyt osztott ki, de amely a fenti kimutatásba azért nem volt felvehető, mert az ottani kir. törvényszéki elnöknek a kérdőívben tett feljegyzése szerint: „Az egylet már évek óta

TATÁS

ról az 1905. év december hó 31-ik napjáról.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Az egy alkalommal segélyezett száma	Hány kérelmező lett elutasítva	Havi segélyben részesítettek száma	Van-e az egyletnek menháza	A menházat hány egyén, hány napig vette igénybe	Hány szabadulónak adott az egylet munkaszökeket	Hányan szereztek munkát, állást, vagy foglalkozást	Az egylet vezetősége					
							elnök	alelnök	titkár	pénztáros	egyéb alkalmazott	választm. tag
6	—	—	nincs	—	—	—	1	3	1	1	1 jegyző	16
321	131	527	van	{ 139 egyén 6442 nap	—	—	1	2	1	—	1 gondnok	32
221	—	—	van	{ 188 egyén 188 nap	—	—	1	1	1	1	1 szolga	12
23	1	10	nincs	—	—	—	1	3	1	1	1	24
3	—	—	nincs	—	—	—	1	—	1	1	—	—
60	7	37	nincs	—	—	—	1	1	1	1	1 szolga	39
2	—	—	nincs	—	8	3	1	1	1	1	—	6
61	—	4	nincs	—	—	—	1	1	1	1	—	21
25	1	—	nincs	—	—	—	1	1	1	1	—	15
4	2	—	nincs	—	—	—	1	2	1	1	2	36
112	3	3	nincs	—	—	—	1	1	1	1	1 tanító	19
3	—	—	nincs	—	—	—	1	1	1	1	1 tanító	10
255	30	8	nincs	—	1	—	1	1	1	1	2	30
—	—	—	nincs	—	—	—	1	1	1	—	—	10
56	18	28	külön alapja van ²	—	—	—	1	2	1	1	1 kezelő	20
5	—	—	nincs	—	—	—	1	1	1	1	—	30
55	—	3	nincs	—	—	—	1	2	1	1	1 tanító	32
62	3	8	nincs	—	—	—	1	1	1	—	1 „	36
17	6	—	nincs	—	—	—	1	1	1	1	1 „	22
30	2	—	nincs	—	—	—	1	1	1	1	2	10
18	—	—	nincs	—	—	—	1	2	1	1	—	20
5	—	14	nincs	—	—	—	1	1	1	1	—	6

hallgalólagosan megszűnt, újabbi alakulása most van folyamatban, azonban megalakulása érdeklődés hiányából nem remélhető.“ A máramarósszigeti egyletnek dr. Grünvald Zsigmond értesítése szerint még 1000 koronán felüli vagyona van és az egylet nevében nevezett a segélyezéseket folytatja. A hivatalos körök úgy látszik itt szigorúbb utasítást várnak!

² A házvétel tárgyában az ez évi közgyűlés fog határozni s a menház minden valószínűség szerint őszre megnyílik.

Sajnálattunkra, az 1906-ban alakult egyletek közül csak a besztercze-bányai és a veszprémitől érkeztek be a kérdőívek, holott — amint közvetlen forrásból tudjuk — a kir. törv. elnökök és kir. ügyészekhez 27055/1905. I. M. III. sz. a kibocsátott körrendelet folytán 1906. elején már több helyen is, mint pld. Kassán, Nagykanizsán Nyitrán és Trencsénben is alakultak egyletek az év utolján is kezdődtek alakítási munkálatok, mint pld. Kaposvárott, de ezeknek eredményét még nem ismerjük.

Segélyezések.

A segélyt kérők és a segélyezettek száma az elmúlt évben újra emelkedett.

A vidéki járásbiróságok közül azonban csupán a dárdai két alkalommal és a mohácsi egy ízben vette az egylet segélyét igénybe összesen 27 korona erejéig.

Segélyezésre kiadtunk a költségekkel együtt 1101 K. 90 fl-lért; segélyeztünk 78 rabot a következő összegekkel:

1 rab	kapott	25	koronát	25	korona.
1	»	15	»	15	»
1	»	14	»	14	»
3	»	10—10	»	30	»
2	»	8—8	»	16	»
1	»	7	»	7	»
3	»	6	»	18	»
57	»	5—5	»	285	»
2	»	4—4	»	8	»
6	»	3—3	»	18	»
1	»	2	»	2	»
78 rab kapott		összesen:		438 koronát.	

Továbbá segélyeztünk 12 rabcsaládot és pedig:

1 család	kapott	5 óra	15—15 koronát	75 kor.
1	»	1	» 25, 2 óra 20—20 és	
		2	» 6—6 koronát:	77 »
1	»	5	» 8—8, 6 óra 10—10 k.:	70 »
1	»	7	» 10 koronát	70 »
1	»	1	» 20 és 4 óra 10—10 k.:	60 »
1	»	5	» 10—10 koronát	50 »
1	»	4	» 10—10 »	40 »
1	»	3	» 10—10 és 1 óra 6 k.:	36 »
1	»	5	» 6—6 koronát	30 »
1	»	3	» 10—10 koronát	30 »
1	»	1	» 15 és 2 óra 5—5 k.:	25 »
1	»	2	» 10—10 koronát	20 »

tehát 12 család, havi segélyben kapott összesen: 583 kor.-át.

Ezenkívül segélyezettett egy-egy család 25 K.,
20 K., illetve 10 koronával, 2 család 6—6 kor.,
és egy 7 K 90 fillérrel 74 kor. 90 fillér,

kiadtunk tehát segélyezésekre 1093 kor. 90 fillért,

az előirányzott 1000 korona helyett, de megvagyunk győződve, hogy a t. közgyűlés ezt nem fogja tőlünk rossz néven venni. Így is, amint a fenti adatokból látható, kénytelenek voltunk a segélyezéseket kisebb összegekre redukálni és rövidebb időre adni. Az egyszeri segélyezéseknél legtöbb (57) az 5 koronás segély. A családoknál egy esetben terjedt ki a segély 11 hónapra, a fél évet is egyszer haladta túl (7 hó) és háromszor közelítettük meg (5—5 hó) a segélynyújtásnál. De kötvé voltunk egyrészt a rendelkezésünkre álló összeg csekély-sége és másrészt a jelentkezők túl nagy száma miatt. Visszautasítottunk a választmányi üléseken az előző évről maradottakkal együtt 30 kérvényezőt. Ez a nagy szám részben onnan ered, hogy gyakran jelentkeztek pár hétig letartóztatott épkézláb fiatal egyének és a maguk vagy családjuk részére — amelyet korábban sosem segítettek — kértek segélyt, úgy fogva fel a dolgot, hogy az egylet kár-pótlást akar adni mindenkinek, aki be volt zárva, és alig lehetett velük az egylet valódi célját megértetni. Megnyugtatóul kijelenthetjük tehát, hogy az elutasítottak vagy ilyenek, vagy többszörös visszaesők, fegyelmileg büntetett, javulást nem tanúsított egyének voltak, akik az alapszabályok értelmében segélyre igényt nem tarthatnak. Akadtak végre a kérvényezők közt vagyonos emberek, telkes gazdák, akiknek 20—30 hold földje van, ami szomorú bizony-ságául szolgál annak, hogy népünkben mennyire kezd már kiveszni az önértzet és mily veszélyesen fejlődik ki benne a pénzvágy. De ez nemcsak a mi egyletünkben van így; ugyanezt tapasztalhatjuk a népkonyhától kezdve, minden jótékonyági intézményünkben, ami sokakat annyira bosszant, hogy közönyösek lesznek a jótékony intézmények iránt, azokat sem akarják segíteni, sőt kárhozzátják. Pedig nincs igazuk, mert van ennek a képnek másik oldala is, itt van mindjárt egyletünkben ama közel 100 segélyezett igazi szegény család, amelynek az a néhány korona is nagy segítség volt, mert e nélkül éhen veszett vagy újra bűnbe esett volna.

A segélyezésekről szólva, ajánljuk a rabsegélyüggyel foglalkozóknak, tegyenek egy kis összehasonlítást az évi jelentések alapján, hogy a segélyezések helyenkint mily arányban osztatnak ki és tapasztalni fogják, hogy némely helyen 2, máshelyen 10, a harmadikon már 50 koronával, vagy ennél is nagyobb összegben kapják a rabok a segélyeket. Ebből bē fogja látni mindenki, hogy igazunk volt, ami-

kor javasoltuk, hogy az egyletek dotatiójának s az egyes rabok segélyezésének kérdésével az országos közgyűlésnek okvetlen kell foglalkozni, gondolkozzunk tehát már most a lehető helyes megoldás felől. A régi segélyezési utasításban is voltak bizonyos osztályzatok felállítva, de ezeket elfogadhatóknak nem tartjuk.

* * *

Rabok oktatása.

Ennek, az alapszabályok 3. és 4. §-a által előírt feladatnak az egylet az által igyekezett megfelelni, hogy gazdasági népkönyvtárát ez évben is a rabok rendelkezésére bocsátotta s az isteni tiszteleteknél közreműködő orgonisták díjait fedezte, amely czímen 94 koronát adott ki.

A rabiskolának, amelyet az állam tart fenn, 1906-ban 90 hallgatója volt.

Isteni tiszteletet tartottak a rabok részére :

a) a róm. katolikusoknak	70,
b) a reformátusoknak	19,
c) az evangélikusoknak	3,
d) a görög keletieknek	13,
e) a zsidóknak	— alkalommal.

A hitoktatás és isteni tisztelet tartásáért az illető lelkészek esetről-esetre 4 K. díjazásban részesülnek az állam részéről, de mivel ily díjazott látogatás a lelkészeknek nem egyforma számban van engedélyezve, mert a róm. katolikusoknak 70 napra, vagyis az összes ünnepnapokra engedélyeztetett isteni tisztelet tartása, addig a többi felekezeteknek csak 23, 20 illetve 5 nap van engedélyezve, felszólalás folytán megkerestük a kormánybiztos kir. főügyész urat, hogy ennek a kérdésnek szabályozása iránt az igazságügyi kormányhoz legyen szíves felterjesztést tenni, mert nagyon óhajtható, hogy azok az elhagyatott családjuktól távol élő szegény rabok, akik a lelki vigaszra kétszeresen rá vannak utalva, legalább vásár és ünnepnapokon felekezeti különbség nélkül részesíttessenek a hit malasztjában.

Felhívtuk a kir. főügyész ur figyelmét arra is, hogy némely helyen, mint pld. Szekszárdon és Székesfehérváron az egyletre lett hárítva a rabiskola fentartásának terhe, ami határozottan állami feladatot képez s ez, mint az előlnevezett egyleteknek évi jelentéseiből látszik, annyira kimeríti az egyletek erejét, hogy alig képesek egy-két koronás segélyeket nyújtani ; a raboktatás kérdése tehát ebből láthatólag az egész vonalon szabályozásra szorul s ez is kell, hogy az országos congressuson tanácskozás tárgyává tétessék.

Itt említjük fel, hogy karácsonykor Nyári Pál pécsi ref. lelkész a fogházban volt 20 és néhány református rabnak isteni tisztelet mellett karácsonyi ünnepélyt rendezett. — Volt két karének, felolvasás és beszéd. A rabok az imaterem padjaira leborulva, zokogva hallgatták a lelkész szavait s az ünnepély befejeztével az ő vezetése alatt működő ref. élőkeresztyén szövetségtől egy-egy új testaméntot, vallásos iratokat és csekély élelmiszert, gyümölcsöt kaptak.

Az ünnepély után két rab az imaterembe visszatért s a többiek nevében is hálatelt szívvel köszönte meg az ünnepély rendezőinek és a lelkésznek fáradságát, hogy ő reájuk, az elhagyottakra is gondoltak, hogy a fogház rideg falai közé is bevitték karácsonykor a keresztyéni szeretet jótékony melegét, amely hogy a szíveket is felengesztelte, azt fényesen mutatták azok a könnyesepek, amelyek nemcsak a rabok, de a lelkész és az összes jelenlevők szempilláin ott ragyogtak.

Hogy egy ily alkalom mennyit javít még az elfásult emberen is, azt talán felesleges bővebben bizonyíthatnunk. Az emberben meg van úgy a jóra, mint a rosszra való hajlandóság, ha tehát az előbbi sikerül benne ébren tartanunk, a szegény eltévelyedett ember legyőzi az utóbbit és jó utra tér, amire embertársainak ily jóakaró segélye, gyámolítása nélkül, önmagában nem lenne képes. — Ezt régen belátták a külföldön s ezért kutatják folyton a segítségnek újabb és újabb módját, hogy elbukott embertársaikat ismét talpra állítsák és a társadalom hasznos, munkás tagjai sorába visszahelyezzék.

* * *

Munka közvetítés.

Fentartottuk jelentésünkben ezt a rovatot is, mint egyletünknek egyik kijelölt célját, de itt csak azt jelenthetjük, hogy ily célból hozzánk a múlt év folyamán egy elbocsátott rab sem fordult. — Ennek okát abban találjuk, hogy a törvényszéki fogházból kiszabadultaknak csak elenyésző csekély része az, mivel a nagyobb bűnösök a fegyházba szállíttatnak, amely abban a körben, amelyben korábban mozgott, azért, mivel büntetve volt, újra ne tudna elhelyezkedni, különösen most, amikor a munkás kezekben napról-napra nagyobb lesz a hiány.

* * *

Fogházi rabmunka.

E tárgy fölött lehetetlennek tartjuk csak úgy elsurranni. *Oly fontos kérdés ez, amelylyel egyleteinknek és az országos közgyűlésnek okvetlen tüzetesebben kell majd foglalkozni, hogy a helyes megoldást megtaláljuk.*

A fogházi rabmunka és a szabad ipar közt már több év óta bizonyos lappangó harc folyik. — A kisipar védelmezői a leghevesebb ellenségei a rabmunkának, amely az ipari termelés főtényezőjét a napról-napra drágább munkaerőt olcsón kapván, vele a kisipar nem versenyezhet.

Az irányadó köröket élénken foglalkoztatja, hogy miként lehetne itt az ellentéteket megszüntetni. *)

Egyleteinknek a humanismus nevében tiltakozniok kell az ellen, hogy ez a kérdés esetleg akként oldassék meg, hogy a rabok munkája korlátozva legyen. — A munka nemesít s a raboknál azoknak szellemi és erkölcsi nevelésére, egészségük megóvására és jövőjük biztosítására szolgál. Ezek pedig sokkal fontosabb szempontok, sem hogy figyelmen kívül volnának hagyhatók.

Mi a rabmunkát illetőleg, abban a szerény nézetben vagyunk, hogy azt pangó iparunk fellendítésére lehetne felhasználni. Ez paradoxonnak látszik, de épen nem az. *Az országos letartóztatási intézetekben azokat az iparágakat kellene meghonosítani, amelyek az országban még hiányoznak, bár közszükségletet képeznek és a melyekre magánvállalkozó legkevesbbé akad.* Ha az ilyfajta ipartelekpek felállításánál az állam, amint azt tudjuk, a magánvállalkozást fokozottabb mértékben is kész támogatni, akkor szerintünk sokkal könnyebben és egyszerűbben jutna célhoz, ha azt az iparteletet maga állítaná fel s annak első fogyasztója önmaga lenne. — Az ilyen gyárakban azután a használható munkásoknak bizonyult, kiszabadult rabokat később is lehetne alkalmazni. — Annak a fegyházi iparnak azonban magasabb színvonalon kellene állani; mert ha például a kefekötésnél csak a sikár, vagy legfőlebb a ruhakefe előállításáig képes felemelkedni a rabipar, azonban finomabb dolgokat, például fogkeféket már nem tud előállítani, azokért a százezrek külföldre, Párisba, Berlinbe, Bécsbe vándorolnak ki, akkor az a kefekötő ipar tényleg csak a kis iparnak csinál idebent első sorban versenyt, de magasabb ipari célt nem szolgál.

Mintha hallanám az ellenvetést, hogy rabmunkával nem lehet ám finomabb dolgokat előállítani. Hát az is téves felfogás, legközelebb is olvastuk, hogy a kassai javító-intézet növendékei a milánói kiállításon első érmet nyertek.

*) Lásd Rickl Gyula igazságügyminiszteri tanácsosnak e tárgyban irt érdekes cikkét. »Hogyan kárpótoljuk szabad iparosainkat az országos letartóztatási intézetekben és kir. bírósági fogházakban előállított munkatermékek elárúsítása folytán elmaradt hasznukért.« Jogt. Közlöny 1907. évi 4. szám.

A bírósági fogházak ipari berendezésénél viszont az lenne szerintünk az irányadó, hogy azok szintén oly iparágat űzzenek, amelylyel az illető vidéken a kisipar alig foglalkozik. Ily határok között a fogházi ipar csak annak a vidéknek lenne hivatva ipari szükségletét kielégíteni s azt akadályozná meg, hogy az általa gyártott cikket ne kelljen a fogyasztók hátrányára távol vidékről, vagy amire kereskedőink nagyon hajlandók, Ausztriából beszerezni. Ez a szempont lebegett a mi szemünk előtt is akkor, amikor a pécsi fogházi kosárfonó ipar fejlesztésére az első lépést pár év előtt megtettük. Figyelembe vettük, hogy a pécsi, villányi, siklósi hegyvidék mennyi szőlőt termel, hogy az alacsony borárak mellett a csemege szőlő termelése a jövő, hogy ennek, úgy a pécsi híres francia baracknak kiviteléhez is első kellék az alkalmas tartályok, kosarak, nagybani előállítás, hogy a kosárkötő ipar Pécsen mondhatni teljesen ismeretlen. De tovább menve, az sem kerülte ki figyelmünket, hogy a pécsi üzletekben utazó és egyéb kosarakat a külföldről évenként egész kocsirakomány számra hordanak be. Ebből könnyen jutottunk arra a conclusiora, hogy a pécsi fogházi kosárkötő iparnak fejlesztése, amelyhez a kellő munkaerő, — télen 160—170 rab — rendelkezésre áll, mily közgazdasági fontossággal bír.

A munkaerő után szükséges másik főkéllékről, az anyagról kellett tehát még gondoskodunk, ezért határoztuk el egy nemes fűztelep felállítását, amelynek alapja 1906. január 1-én már 4539 K. 90 fillérre emelkedett. Most végre a telep kérdése is meg lett oldva, Pécs városa a telep céljaira 1906. évi december 10-én tartott törvényhatósági rendkívüli közgyűlésén az állami csemetekert és a szennyvizszűrő telep közt levő területből 2 holdat, évi 20 K. tulajdonjog elismerési díj ellenében a nemes fűz termelése céljából egyletünknek átengedett. Hogy a telep felállítását, szakszerű berendezését biztosítsuk, a pécsi m. kir. állami erdőhivatalhoz fordultunk, amely az első telepítési munkálatok vezetésére készséggel vállalkozott s amint az időjárás megengedi, ezek a munkálatok meg fognak kezdődni. De hogy a siker még jobban biztosítva legyen, a földművelési miniszteriumtól kértük, hogy a munkálathoz a bajai állami kerti munkás iskola igazgatóját, akinek kezelése alatt szép fűztelep van, kiküldjené. Végre azt is kérelmeztük, hogy a szokásos állami segínyt, holdankint 50.0000 dugványt és 100—100 korona munkadíjat utalja ki részünkre, mert ez a telep kell, hogy a vármegye területén létesítendő községi fűztelek számára is mintatelep legyen.

A kosárkötő ipar fejlesztésére azért is nagy súlyt fektetünk, mert ennél az iparágánál az egyszerűbb munkát a valamelyes kézi

ügyességgel bíró földműves rabok is könnyen elsajátíthatják és kiszabadulásuk után folytathatják. Tudunk is rá esetet, hogy egy kiszabadult rabunk a kosárkötészetet nagyobb mértékben űzi, amelyben egyik baranyai uradalommal szerződött, attól a fűz vesszőt a Dráva-partról ingyen megkapja, amelynek fejében az uradalmat a szükséges fonott dolgokkal, mint kosarak, kocsiülések, kasok stb. ellátja, miáltal becsületes megélhetése biztosítva van. Ez igaz, csak egyetlen kiválóbb eset, de bizonyára sokan vannak a rabok között, akik a fogházban megtanult kosárkötést odahaza is folytatják és ezáltal télen keresethez jutnak. Ezeket az embereket a gazdasági egylet a megindított kosárfonó házi ipar terjesztésénél felhasználna arra, hogy a többi lakosokat a kosárfonásra betanítsák.

A kisebb asztalos, esztergályos és mázoló munkán kívül szalmából lábtörlőket és *szalmapalaczkokat* is készítenek rabjaink a fogházban. Az utóbbi iparágról nem lesz felesleges, miután nincs nálunk kellőleg méltatva, pár szóval megemlékezni. Daczára annak, hogy a Littke-féle országszerte jó hírnek örvendő pezsgőgyár, úgy a két Scholz és a Hirschfeld-féle, három sörgyár Pécsen van és e három gyárnak amint értesültünk, átlag egy millió darab szalmatokra és nagy mennyiségű kosárra van évenként szüksége, ezeket vidékről, más megyékből, sőt nem is az országból szerzik be, holott a szalmatok készítés is oly egyszerű dolog, amit a rabok könnyen megtanulhatnak és otthon is folytathatnának, miáltal saját zsup termésüket értékesíthetnék. De egy fonógép is alig kerül pár száz koronába, tehát az is könnyen meg lenne szerezhető. A mostani mód szerint kezelve azonban sem a szalmatok készítés, sem az említett többi iparág a fogházban nem bír előrehaladni, aminek oka nem itt keresendő, hanem ott rejlik, hogy *ha tisztességes fogházi ipart akarunk teremteni, ahhoz szakértő vezetés és vezető munkások kellenek. Ha eredményt akarunk elérni, akkor nem lehet a rabmunka vezetését a laicus és különben is munkával túlterhelt fogházfelügyelőkre és kir. ügyészekre hagyni.*

Valljuk be tehát, hogy az ezen a téren is tapasztalható ipari pangásunk okai magunk vagyunk. Panaszkodunk a magyar ipar fejletlen voltáról, állítunk tulipán szövetségeket, de nem tudunk kivinni annyit, hogy a legközönségesebb dolgokat magunk állítanánk elő.

Ennek illusztrálására a kosárfonó ipar termékein kívül még egy nevétségesen csekély dolgot akarok felhozni. Ott vannak az államnak rengeteg erdőségei, itt vannak a fogházak és az országos letartóztatási intézetek; számtalan helyen, mint említettük nálunk is van fogházi esztergályos műhely, de azért a vásárosoknak szükséges fa-

nemüeket, az árak, vésők, reszelők, furók stb. százféle vaseszközök nyeleit, fogóit, amelyek készítését pár nap alatt meg lehetne a raboknak tanítani, a külföldről szállítják be hozzánk. Az önműködő ablakredőny rudakat, amelyek voltaképen egy méter hosszú pár ujjnyi vastag pálczák, plane Amerikából hozzák be. Pedig — amint utána jártunk — egy-egy elsőrangú vasáros üzletnek évi szükséglete ily dolgokban is ezrekre rug, tehát az egész országból százezrek mennek ki évenként ilyen dolgokra is.

Az ipar terén pedig, jegyezzük meg jól, mert erre az iparral bíró államok már régen rájöttek, nincs az a csekélynek látszó dolog, amit kicsinyelni lehetne, ha külföldről hozatják be, legyen az akár egy fogpiszkáló, vagy egy szál gyufa.

Nem eltiltani, hanem helyes irányban fejleszteni kell tehát Magyarországon a rabmunkát, akkor egyik legfontosabb tényezőjévé növi ki magát a magyar iparnak.

A fűztelep ügyével kapcsolatosan indítványozzuk, hogy a közgyűlés Pécs város törvényhatóságának szavazzon köszönetet a fűztelep telkéért, de kérje meg arra is, hogy mivel az átadott legelő a velünk közlött határozatokból kiletszőleg használhatatlan terület, egy posványos rét s nem ingyen engedtetik át és mivel Pécs városának 20 év alatt ez az első adománya az egylet részére, álljon el azon — bizonyára csak formaságból kikötött — de az egyletre nézve veszélyes feltételtől, hogy „ha a város közönségének a területre netán szüksége lenne, ezt egy évi előzetes felmondás után, mindenkártalanításra való igény nélkül visszaveheti.“

* * *

Rabmenház.

Ennek a felállítása a megvalósítás stadiumába jutott. A múlt évben egy nagy akadályt háritottunk el előle, mert a kir. Igazságügyminiszterium, amint azt előre megjósoltuk, az 1000 K rendes segélyen kívül, kizárólag a felállítandó menház céljaira, külön 5000 koronát volt kegyes részünkre kiutalni, amelyért e helyen is hálás köszönetünket fejezzük ki. — A pénzt az 1000 koronával együtt azonnal takarékpénztárba helyeztük s a kamatokkal már 6096 kor. 12 fillérre szaporodott. — Régi tőkénk egy másik könyvben január 1-én 8792 kor. 41 fillért tett ki és így a menházba befektethető vagyonunk a 4 darab 1300 K. névértékű járadék kölcsönkötvény értékével együtt, de a más célra nem fordítható nemes fűztelep alapon (4539 K. 90 fillér) kívül 16188 K. 53 fillér. — Mi sem áll tehát annak útjában, hogy régi tervünket végre valahára

megvalósítsuk és a vidéken az első rendes rabmenházat felállithassuk. — Alapszabályaink ezt 20 év előtt főczélul tűzték ki, amennyiben a 4. §. g) pontjában kimondották, hogy *egyletünk a szabaduló rabokat »addig is, míg munkát kaphatnak, hajlékkal, élelemmel látja el és betegségük esetében gyógyításukról is gondoskodik*; e czélból egyelőre megbízható magánembereknél helyezi el azokat, később pedig, ha a viszonyok kívánják és az egylet vagyona engedi, a nők, vagy férfiak, vagy mindkét nembeliek részére külön menházat állit fel, melyben azok megfelelő foglalkozást és oktatást is nyernek a végből, hogy jó gazdasági vagy ipari munkásokká, avagy cselédekké kiképeztesse.

Az elért vagyoni eredmény, a kir. igazságügyminiszterium adománya és egyletünk vezetőinek a segélyezéseknél az első 14 évben kifejtett tulságos takarékosága tehát, amikor éveken át azért nem adták ki az államsegély túlnyomó részét a raboknak, hogy egy menházi alapot létesítsenek, *egyenesen köteleességünké teszi az eszme megvalósítását.*

Mult évi jelentésünkben ugyan, azon aggodalmunknak adtunk kifejezést, hogy talán nem tanácsos összes tőkénket egy menházba befektetni, mert jöhetnek az előző évi szomorú politikai viszonyok után következtetve olyan idők is, amikor az államsegélytől elesünk s akkor a tagsági díjakból még alkalmazottainkat sem fizethetnénk, nemhogy a segélyezésre jutna. Azóta azonban Istennek hála, azok a sötét felhők elvonultak hazánk egeről.

Az a kérdés is felmerült, hogy azért, hogy 15—20 embernek pár napra menhelyet adhassunk, mert csak ennyire rug a más vármegyebeli kiszabadult rabok átlagos száma nálunk, érdemes-e ily nagy áldozatot hozni. Ezt a kérdést az idei tél, az a ritka szigorú időjárás oldotta meg, amikor nap-nap után olvastuk az újsághírek között, hogy a kegyetlen hidegben az uton fagytak meg az emberek. Már pedig, ennek még a kiszabaduló rabokat sem szabad kitenni.

Az idén láttuk csak, hogy a vármegyebeli rabok is rá vannak szorulva téli időben a menházra. Amint említettük a rablétszám állandóan 150—170 körül volt, így minden hétre esett néhány szabaduló. Az sem szorul bővebb magyarázatra, hogy az elcsigázott, többnyire ruhátlan szegény embert lelketlenség volna gyalog neki indítani akkora utnak, hogy a vármegye határán, esetleg két napi járásnyira levő falujába télben fagyban gyalog menjen haza, mert megvenné az uton az Isten hidege. Arra sincs pénze, sem neki sem egyletünknek, hogy kocsit és melegebb ruhát bocsásson rendelkezésére, vasut pedig Baranyavármegye negyedfélszáz községe közül annak

talán $\frac{1}{4}$ részébe vezet. Nem marad tehát más hátra, a kiszabadult rabnak, akit büntetési idejének letelte után egy óráig sem szabad a fogházban tartani, minthogy itt Pécsen huzza meg magát a legközelebbi hetivásárig, amíg előre értesített családja útján, ha ugyan van idő a családot értesíteni, akad valami fuvar a falujából, vagy a szomszéd községből, amely csekély díjért, vagy barátságból haza szállítsa. Ezek részére, valamint azoknak, akik itt akarnak munkát keresni, vagy akik betegség, gyengélkedés miatt el nem utazhatnak, kell tehát ez a menedékház, mert arra, hogy valami nagyobb-szerű, ipari foglalkoztatással egybekötött menházat rendezzünk be, úgy amint az az alapszabályokban tervezve volt, mi — a szerzett tapasztalatok után — magunk sem gondolunk, ilyeneknek sem célja sem értelme nem lenne.

De nemcsak ily egyének szorulhatnak a menházra. A múlt nyáron rászorult volna egy fogva volt diplomás uri ember is, akit a miniszterium helyezettett szabadlábra s nem volt neki egy fillérje sem, hogy tovább utazzék. Azt hisszük, minden jobb érzésű ember, de elsősorban az ilyeneknek volt barátai, kartársai, jó ismerősei felháborodnának azon, ha az ilyen szerencsétlennek a rendőri őrszobában kellene tölteni az éjszakát. Viszont az sem lenne helyén való dolog, ha az egylet bérelne a kiszabadult rabok számára szobát a vendéglőben; mert feltéve, hogy ezt az intelligens elemmel megtenné, megtehetné-e azzal a szegény műveletlen emberrel, aki pár koronát érezve zsebében, alig tudná megállani, hogy azt az első nap el ne költse, miután az egylet ott nem ellenőriztethető.

Ezek a körülmények azt hisszük, most már mindenkit meggyőznek arról, hogy a rabmenházra okvetlen szükség van.

A hely kérdésében is el kellett térnünk attól a tervtől, hogy a fogház közelében rendezzük be a menházat, mert ott alkalmas házat, amit képesek lettünk volna megvenni, nem birtunk találni. E miatt és mert nem feltétlenül szükséges, hogy a menház a fogház közelében legyen, mivel a kiszabadult rabok már nem a fogházi személyzet, hanem a rendőrség felügyelete alatt állanak, másfelé kerestünk és a Rákóczy-ut 10. sz. a. találtunk egy alkalmas, teljesen jó karban levő házat, amely 3 kisebb, t. i. egy-egy két ablakos utczaí és egy udvari szoba, konyha és pinczéből álló lakásra van beosztva. Ezt tulajdonosától, a t. közgyűlés jóváhagyásától feltételezetten, 12.000 koronáért kialkudtuk és az államépítészeti hivatal által tüzetesen megvizsgáltattuk. A szakvélemény szerint a telek, melyen a ház áll, 210 négyszögöl területű, melyből a ház mintegy 60 négyszögöl területet foglal el és ha ujjonnan akarnánk olyan

házat építtetni, amelyben a szükséges, de itt valamivel kisebb arányokban, csekély átalakítással előállítható helyiségek megvannak, az olyan ház a mai viszonyok között telken kívül is belekerülne 15—16 ezer koronába. Ezt a házat úgy akarjuk átalakíttatni, hogy benne a gondnok részére 2 szobás, a szolga részére egy szobás lakás legyen a szükséges mellékhelyiségekkel, a kiszabadult rabok részére pedig 3, esetleg 4 szerényen berendezett kis szoba.

Hogy a ház némi hasznót is hajtson és hogy a gondnok és szolga tartása az egyletnek új kiadásába ne kerüljön, úgy tervezzük, hogy a gondnoki teendőket irodakezelőnk, a szolgálait pedig egyleti szolgálk lássa el, akik eddigi 200, illetve 50 korona fizetésük helyett a menházban természetbeni lakást kapnának. Minthogy azonban a fizetésekből megtakarítandó összeg alig fedezné az épület adóját, tűzkár elleni biztosítási díját és javítási költségeit, a menház lakóinak élelmezése is egészen új kiadásként nehezülné az egyletre, természetesen, hogy az évi 1000 K. államsegély felemelését kellene kérnünk, legalább is addig, amíg egy-két év alatt nemes fűztelepünk termőre válik és hasznót hoz. Azt hisszük, hogy az évi segély felemeléséhez egyletünknek 20 évi fennállása, a kifejtett tevékenység és a felmutatott eredmény után, minden szerénytelenség nélkül szólva, van egy kis jogcíme, különösen akkor, amikor a budapesti egylet csaknem hasonló számú rendes taggal mint mi, évek hosszú sora óta 12,000 korona államsegélyt élvez, dacára annak, hogy a menházzal együtt közel 230—240 ezer korona vagyona van, sőt a néhány év előtt alakult soproni egylet is 5000 korona, a debreczeni 4000, a szolnoki 2000 korona évi segélyt kapnak évenként.

Indítványozzuk tehát, méltóztassék az alapszabályok 13.

§. e) pontjához képest kimondani :

1. hogy a közgyűlés a rabmenház felállítását halaszthatatlannak tartja és elrendeli;

2. erre a célra a Rákóczi-utca 10. sz. házat Szánthó Antalné urasszonytól 12000 korona vételárért megveszi és az elnökséget felhatalmazza, hogy az adásvételi szerződést az eladóval megköttesse, a vételár kifizetését, az átíratást és az épület átalakítását, amint a lakók az épületből kiköltöztethetők lesznek, eszközöltesse ;

3. hogy a választmány által bemutatott menházi szabályokat helybenhagyja ;

4. megköszönve a nagyméltóságú Igazságügyi Miniszteriumnak egyletünk iránt minden évben fokozottabb mérvben tanúsított kegyes támogatását, azt kéri, hogy az évi segély összege, ide

értve a segélyezésre és a menház fentartására szánt összegeket, legalább addig, amíg most berendezés alatt álló füz-telepünk egy-két év alatt jövedelmezővé válik, 3000 koronára felemeltessek.

* * *

Javitó Intézet.

Örömmel értesültünk az igazságügyminiszteri költségvetési beszédből, hogy az igazságügyi magas kormány a javítóintézeteket szaporítani szándékozik. Hogy a »fiatalkorúak kerületi fogháza«-i is sorra kerülnek, ahhoz nem férhet az előzmények után kétség. Tanácsos lenne azonban ha Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város törvényhatóságai a javítóintézet tárgyában tett feltérjesztéseiknek utána nézetnének, nehogy azok feledésbe menjenek.

* * *

Egyleti vagyon.

Egyletünk vagyona a más helyen olvasható pénztári és vagyoni kimutatásból kitetszőleg a mult év végével a füztelep és menházi alappal együtt 20.000 koronán felüli összegre emelkedett. — Főjövedelem most is, mint mindig, az 1000 korona állami segély volt. Nem követtük a régebbi idők példáját, nem szaporítottuk belőle az alaptőkét, mert az elmúlt évben csaknem annyi segélyt osztottunk ki, amennyi az első 14 év alatt ki lett osztva, sőt a parancsoló szükség folytán a segélyezéseknél az előirányzatot túl is léptük, a mit jóváhagyni kérünk. Rendes jövedelmeink t. i. az egyleti tagsági díjak és tőkéink kamatain kívül új alapító tagoktól befolyt a mult évben 90 korona, adományokból 29 korona. Adakoztak: Mihálffy Árpád 4 K., Bokor Ede 4 K., Hirschler Mór 5 K. és Klapok Alajos urak 6 K. összesen: 109 K.

Kérjük, hogy a számvizsgáló bizottság által megvizsgált számadásokat elfogadni és a pénztárosnak a felmentvényt megadni méltóztassék.

* * *

Tagok.

Alapító tagjaink száma az elmúlt évben újra szaporodott; alapító tagokul beléptek: ifju Brázay Kálmán földbirtokos ur 30, Balog Károly kir. ítélőtáblai elnök, Göbel Kálmán gyógyszerész és Horváth Antal ügyvéd urak 20—20 koronával.

A rendes tagok közül többnyire elköltözés folytán 16 lépett ki, de ezek számát az újonnan belépettek túlhaladják. Mivel a 2 koronát fizető rendes tagok sorából még igen sokan hiányoznak, akik társadalmi állásuk és vagyoni viszonyaik folytán a tagok közé beléphetnének, felkérjük t. tagtársainkat, hogy ismerőseiket egyletünk nemes céljairól világosítsák fel és a belépésre kérjék fel. Mi évek óta mindent elkövettünk, hogy a tagok számát szaporítsuk, de beláttuk, hogy

a taggyűjtésnek a személyes felkérés mellett van legtöbb eredménye; a jó példa keveset használ, az évről-évre alakuló új egyletek sok oldalról veszik igénybe az embereket.

Mivel abban a nézetben vagyunk, hogy elsősorban, állásánál fogva a tisztelendő papság, a minden felekezeti lelkési kar lenne hivatva arra, hogy az elhagyatott szegény rabcsaládoknak vigaszt és legalább egyletünk útján segínyt nyújtson, de az ily tárgy, részünkről évek óta többször megismételt megkereséseknek látható eredménye alig volt, minthogy továbbá a múlt évben sikerült az egylet védnökéül gróf Zichy Gyula dr. megyés püspök ur Ő méltóságát megnyernünk, aki — mint azt örömmel olvastuk — még a madarak védelmét is szíven viseli.*) — *Indítványozzuk, kérje fel a közgyűlés Őméltóságát, hogy jóindulatát a mi egyletünk gyámolítására utalt elhagyatott szegény emberekre is kiterjeszteni, a rabsegélyügyet a fenhatósága alá tartozó papság figyelmébe, erkölcsi és anyagi támogatásába ajánlani kegyeskedjék.*

Megvagyunk győződve, hogy ha minden plébánia háznál, minden lelkési hivatalban megtalálják az elhagyatott rabok és családtagjaik legalább a jó tanácsot, utbaigazítást, akkor az elzúllott családok és visszaeső bűnösök száma le fog apadni és lassankint el fogunk jutni ezen a téren is oda, ahova a művelt nyugalom már régen eljutott.**)

*) Amint a Pécsi Napló legutóbb az „Állatvédelem“ cz. szaklap után közölte, Őméltósága legutóbb XV. sz. pásztorlevelében többek között a madárvédelemről is megemlékezett és fölhiyta az egyházmegyéje főnhatósága alatti valamennyi közeg figyelmét a madárvédelem ügyére s utasítást adott a madár etetők és fészkelő odúk mikénti felállítására és a téli etetésre.

**) Nem szeretnénk félre értetni. tehát ismétljük, hogy ezeket a szavakat nemcsak a rom. kath., hanem az összes papságnak a rabsegély ügy iránti határtalan részvétele hozta ki belőlünk, amit egy eclatáns példával is megvilágíthatunk. A pécsi rabsegélyező egylet elnöke egyzersmind főgondnoka a pécsi ref. egyháznak, tanácsbírája a felsőbaranyai egyházmegyének, egy harmad század óta dolgozik az egyházi téren; a harmadik egyházközséget és most a pécsi egyház templomát segíti Isten dicsőségére felépíteni és ennek daczára, amikor a pécsi rabsegélyező egylet évi jelentését és felhívását 1902-ben a megyebeli ref. lelkész uraknak megküldte, nem találkozott közölök egyetlen egy sem, aki a 2 korona évi díj fizetésével járó egyleti tagok közé belépett vagy — ami már pénzázdozattal sem jár — egyetlen egy elhagyott rabcsaládot bejelentett volna. Ebben az egy dologban tehát csakugyan nincs nálunk felekezeti különbség, mert a r. kath. lelkész urak közül is eddigelé többnyire csak azok jöttek egyletünk segítségére, akiket rokoni, vagy negyedszázados baráti kötelék fűz hozzánk. Köszönet érte nekik.

Hogy másfelé nem veszik oly lanyhán a rabsegélyügyet, mint nálunk, arról ékesen tanuskodik Beszterczébánya példája, ahol a mult évben alakult egyletnek már van 50 koronás alapító tagja 9, husz koronás 29 és rendes tagja 99. — Az elnökségben és választmányban képviselve van a káptalan, a közigazgatási és törvénykezési tisztviselői kar a főispántól kezdve, valamint a honoratior osztály.

Visszatérve egyletünkre, szomorú szívvel jegyezzük fel, hogy az elmúlt évben a halál, legkiválóbb tagjaink sorában dus aratást végzett. Tiszteletbeli tagjaink száma kettővel fogyott meg, ezek: Aidinger János, Pécs városának nyugalmazott polgármestere és Sável Kálmán volt pécsi kir. törvényszéki, legutóbb nagyvárad kir. ítélőtáblai elnök voltak, akiknek emlékét Pécsen sok alkotás dicséri s akik teljes férfi erejükben váratlanul dőltek ki sorainkból. A választmányból ennek egyik legrégibb s legszorgalmasabb tagját, a szelid lelkű Zavaros Péter nyug. városi tanácsnokot veszítettük el, míg a rendes tagok közül Némethy József ügyvédet ragadta el a halál.

Ellenben örvendetesen jegyezhetjük fel, hogy boldog emlékü, a rabsegély ügyét annyira szíven viselő néhai Hettyey Sámuel megyés püspök örökét, a védnöki állást, hivatali utódjával tölthettük be, hogy Balog Károly kir. ítélőtáblai elnök urat a mult évi közgyűlés tiszteletbeli tagjává választotta, aki most is, mint mindenkor, szives készséggel segít ki bennünket a választmányi üléseken. A titkári állásra Rihmer Aladár táblai tanácsjegyző urat, a választmányba pedig új tagokul dr. Visy László ügyv. kamarai elnök és ifju Angyal Pál jogakadémiai tanár urat sikerült megnyernünk, akitől mult évben gyűjtött külföldi tapasztalatai és eddigi irodalmi működése után a magyarországi rabsegélyügy még sokat vár.

Örömmel iktatjuk ide azt is, hogy Erreth János ügyvéd urat, tagtársunkat a mult év folyamán Pécs szab. kir. város főispánjává nevezte ki Ő Felsége, dr. Egry Béla ügyvéd urat, választmányi tagunkat a pécsvárad, Pleininger Ferencz és dr. Kerese György tagtársainkat a pécsi, illetve sásdi kerület országos képviselőjévé választotta. — Az előlnevezett urak egyletünk érdekeit közbenjárásukkal már a legnagyobb készséggel előmozdították.

Miután a tisztviselői kar és a választmány megbízatása a mult év végével lejárt, a belénk helyezett bizalmat megköszönve, kérjük, méltóztassék az új tisztikart és igazgató választmányt az alapszabályok 15. §-a értelmében 3 évre megválasztani és arra való tekintettel, hogy a 23. §. végpontja szerint az egylet tisztviselői a választmány működésének időszakára választatnak,

a titkári, iroda kezelői, pénztárosi és amennyiben a menház felállítására elhatározatnék, a gondnoki állást is betölteni.

* * *

Ügykezelés.

Iktató és elintézési könyvünk 207 beadvány érkezéséről tesz tanúságot, amelyek részint elnökkileg, részben a 10 választmányi ülésen intéztettek el.

Minthogy ebben a füzetben egyeletünk egész beléletét fel akaruk tártani, mert gyakran megtörténik, hogy alakuló egyletek felvilágosításért fordulnak hozzánk, ügykezelésünket a következőkben ismertetjük:

A segélykérvényeket egy nyomtatott jegyzőkönyvben, amely magában foglalja a segélyt kérő rab nevét, korát, családi viszonyait, foglalkozását, lakhelyét, mikor, miért és mennyi időre történt elítélését, a letartóztatása alatti foglalkoztatását, magaviseletét, végre azt, hogy előzőleg is volt-e már vagy sem büntetve, a fogházfelügyelő veszi fel a szabaduló rabbal és a kir. ügyész teszi át az egylet elnökségéhez azzal a javaslatával, hogy az illetőt érdemesnek tartja-e vagy sem a segélyezésre és hogy úti költségre vagy egyéb czímen mennyi segélyben volna a szabaduló részesítendő. — Halaszthatlan szükség esetén a kir. ügyész is kiutalhat uti költséget a szabaduló részére, amely utólag lesz a választmánynak bejelentve.

Az egyleti elnök a sürgős esetekben a segélyt kiutalja, kevésbbé sürgős esetben a minden hó első vasárnapján tartani szokott választmányi ülésre tartja fen.

A fegyintézetekből, vagy a rabcsaládoktól érkezett kérvények elintézése pedig aként történik, hogy az elnökség azonnal beszerzi a szükséges adatokat a kérvényező illetve családja vagyoni viszonyairól és ezek beérkezése után a választmány határoz a segély megadása vagy megtagadása tárgyában.

A segély vagy egyszersmindenkorra szól, vagy havi segély egy negyed esetleg fél évig, amikor újra kell kérni és kimutatni, hogy arra az illetőnek nélkülözhetlen szüksége van.

Az ügykezelést külön ügyrend szabályozza, amelyben az egylet tisztviselőinek köteleességei és a pártfogók teendői vannak körülírva.

Az irodakezelő vezet egy iktató és elintézési könyvet, melynek rovatai: 1. sorszám, 2. az ügyirat érkezésének ideje hónapja és napja, 3. az ügydarab tárgya és 4. az elintézés ideje és módja. — Vezet továbbá egy mutató könyvet, melynek rovatai: 1. a hatóság vagy a felek nevei, 2. az ügydarab iktató könyvi száma és tárgyának megjelölése; egy sürgetési naplót, amelyre a kérelmezők családi és va-

gyoni viszonyainak közlése iránt a hatóságokhoz intézett és daczára sürgős természetüknek nem mindenütt sürgősen elintézett megkeresések tartatnak evidentiában; végre egy más egyletek részéről segélyezett rabjaink és rabcsaládjaink nyilvántartási jegyzékét abból a czélból, hogy ez a nálunk beadott kérvények elintézésénél figyelembe vétethessék és meg legyen akadályozva, hogy az egyleteket az élelmes kérelmezők tévútra vezessék és több egylettől kérjenek segélyt.

A soproni egylet, amely a vidéki egyletek közt a segélyezések tekintetében a legjobban fejlődik, mert már 1905-ben 5382 kor. 80 fillér segélyt osztott ki, az utóbbi időben közölni szokta velünk a mi területünkön lévő, általa segélyezett rabok illetve rabcsaládok neveit, míg a budapesti egylet a hozzá küldött, de hozzánk tartozó kérvényeket át szokta küldeni. Kivánatos lenne, hogy a többi egyletek is ezt az eljárást követnék.

* * *

Országos közgyűlés.

Amint már említettük, a rabsegélyező egyleti első országos kongresszus a nyár folyamán Pécsen fog megtartatni; már most kérjük t. tagtársainkat, hogy annak sikerét érdeklődésükkel és minden rendelkezésükre álló módon elősegíteni sziveskedjenek.

Pécs, 1907. évi márczius hó.

Varga Nagy István,

kir. ítélőtáblai bíró, egyleti elnök.

A pécsi rabsegélyző egyesület tagjainak névjegyzéke.

Védnökök:

Gróf Zichy Gyula dr. pécsi megyés püspök.

Tiszteletbeli tagok:

Balog Károly, a pécsi kir. ítélőtáblai elnöke.

Blaskovich István nyugalmazott kir. ítélőtáblai elnök.

Dr. Darányi Ignác m. kir. földmivelésügyi miniszter.

Dr. Fejérváry Imre báró, Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város nyug. főispánja.

Tiszteletbeli elnök:

Szikszay János kir. tanácsos, nyug. kir. törvényszéki bíró.

Kormánybiztos:

Dr. Felber Arthur kir. főügyész.

Igazgató választmány:

Elnök: Varga Nagy István kir. ítélőtáblai bíró.

Alelnökök: Angyal Pál kir. ítélőtáblai bíró és Hardi Sándor kir. törvényszéki elnök.

Választmányi tagok:

a) Hivataluknál fogva:

Csarsch Dezső kir. ügyész Pécsen.	Materényi Pál kir. járásbíró Mohácson.
Horváth Csongor János kir. járásbíró Pécsen.	Maurer Frigyes kir. bíró Dárdán.
Klie Lajos kir. járásbíró Sásdon.	Schill Gyula kir. járásbíró Pécs-váradon.
Marjovszky István kir. járásbíró Szentlőrinczen.	Visy Pál kir. járásbíró Siklóson.

b) Választott tagok:

Dr. Angyal Pál, jogtanár.	Kaufmann Nándor kir. ítélő-t. bíró.
Csigó János ügyvéd.	Simonffy János ügyvéd.
Dr. Egry Béla ügyvéd, orszgy. képv.	Szuly János ügyvéd.
Dr. Fürst Győző ügyvéd.	Dr. Toldi Béla kir. közjegyző.
Károly Ignác apátplébános.	Dr. Visy László, ügyv. kam. elnök.
Dr. Kauffer Jenő ügyvéd.	*)

*) Az igazgatóság és a választmány megbízatása lejárván, ez állások a mostani közgyűlésen lesznek betöltendők.

Az egyesület tisztviselői :

Titkár : Rihmer Aladár kir. ítélő-táblai t. jegyző.
Irodakezelő : Weil Károly kir. ítélő-táblai irodatiszt.
Pénztáros : Wilgermein József kir. fogházfelügyelő.

I. Alapító tagok :

Hetyei Hetyey Sámuel volt pécsi
megyes püspök (megh.) 300 K.
gróf Draskovich Iván nagybirt.
Bar.-Sellye 200—200 K.
Schapringer Joachim (meghalt).
dr. Fürst Győző ügyvéd Pécs.	dr. Krausz Győző ügyvéd Sásd.
25 dr. Lieber György ügyvéd Pécs.
Littke L. pezsgőgyáros.
Matyasovszky Jakab gyáros Pécs.
dr. Mende Lajos ny. m. főorvos
Mohács nagyközség.
5 Kántor-jánosi Mándy Samu
nagybirt. Sztlőrincz 100—100 K.
ifj. Brázay Kálmán nagybirtokos
Pellérd.
Szikszay János kir. tan., nyug.
törvényszéki bíró 30 K.
Angyal Pál kir. ítélő-táblai bíró.
Balog Károly kir. ítélő-t. elnök.	30 Mihálffy Árpád alap. pénzt. Pécs.
Németbóly község.
A németbólyi rk. esp. ker. paps.
Pécsi Takarékpénztár.
Phleps Ferencz kir. főügyész (m.)
10 Bánfay Simon kir. közj. (megh.)
Cseh Galamb Gyula ügyv. Pécs.
Dárdai Takarékpénztár.
dr. Egry Béla ügyv. orsz. képvis.
Engel Adolf és Fia czég Pécs.	35 Reinfeld Imre nagykeresk. Pécs.
Rosenfeld Mór vállalkozó.
Schapringer Gusztáv bankár.
Schell Antal esp. pleb. Egerágh.
Stern Károly ügyvéd Pécs.
15 Füchsl Arnold nagykeresk. Pécs.
Göbel Kálmán gyógyszer. Pécs.
Hinka László püsp. jogtanácsos.
Hirschfeld Sámuel sörgyáros.
Hoffmann Károly gyáros (megh.)	40 Szabó Lajos ny. ít.-táblai iroda-
tiszt Budapest.
Szautter Gusztáv ügyvéd Pécs.
Zsigai László gyógyszerész Pécs.
Zsolnay György ny. kir. fő-
ügyész-helyettes Pécs.
Zsolnay Scholz Paula Pécs.
20 Horváth Antal ügyvéd Pécs.
Jeszenszky Gyula ny. főbíró
Mohács.
Kiszely N. János takaréktári
pénztárnok Dárda.
Keresk. és Iparkamara Pécs.	45 Zsolnay Vilmos (meghalt).
Zsolnay Erzsébet, gyáros neje.
Zsolnay Miklós gyáros Pécs.
Varga Nagy István kir. ítélő-
táblai bíró. Pécs.
Walter Antal pápai prael., kano-
nok Pécs.

II. Rendes tagok :

Pécs szab. kir. város területén :

- dr. Angyal Pál jogtanár.
dr. Áronffy Rókus ügyvéd.
Auber Gyula vaskereskedő.
Benczenleitner József cipész.
5 dr. Bodó Aladár ügyvéd.
Bök Béla ít.-táblai tisz. albiró.
dr. Böhm Jenő ügyvédjelölt
dr. Buday Dezső tb. árv. ülnök

- Csarsch Dezső kir. ügyész.
10 Csigó János ügyvéd.
Decléva Ignác kir. albiró.
Deutsch Kornél vár. főszámv. Dr. Deutsch Zsigmond ügyvéd.
Domján Izor könyvkereskedő.
15 Donevall János hány.ig. főellenőr
Doroszlai Lajosné számv. neje.
Dorner János számellenőr.

- Eisner Dóczy vállalkozó.
Engler Kálmán bir. végrehajtó.
20 Erreth Kálmánné gyáros neje.
Erreth János Pécs sz. kir. város
főispánja.
Fekete Mihály városi főügyész.
Fischer Ferencz takpénzt. ügyész.
Fodor Hugó malomtulajdonos.
25 Fürst Gyula cégvezető.
Dr. Geller Samu ügyvéd.
Dr. Grün Sándor ügyvéd.
Dr. Girtl Ferencz megyei al-
ügyész.
Dr. Greiner József ügyvéd.
30 Gosztonyi Gyula kir. albiró.
Hardi Sándor törv. széki elnök.
Heindl Nándor járásb. aljegyző
Höffler Testvérek gyáros cég.
Hubalovszky Károly p. és t.
számtanácsos.
35 Dr. Igaz Béla cz. kanonok,
püspöki titkár.
Jancsics Lajos bányaig. tiszt.
Dr. Jellachich István trvsz. orvos.
Dr. Jellachich Lajos törv. bíró.
Jeszenszky Lajos m. árvaszéki
elnök.
40 Jusztusz Miksa kereskedő.
Dr. Kaufer Jenő ügyvéd.
Károly Ignác apátplébános.
Kauffmann Nándor táblai bíró.
Dr. Kelemen Mózes ügyvéd.
45 Dr. Kengyel Ernő ügyvéd.
Keresé Miklós törv. széki bíró.
Keresztény János gyógyszerész.
Dr. Kiss István táblabíró.
Kiss József reálisk. tanár.
50 Kim Gáspár árvaszéki ülnök.
Klausz Endre kir. alügyész.
Kleckner Alajos p. és t. s. titkár.
Koszits Kamill Baranya m. al-
ispánja.
Dr. Koszits Ákos m. főügyész.
55 Koszér János törvényszéki bíró.
Dr. Krasznay Miklós ügyvéd.
Ladányi Zsigmond vállalkozó.
Dr. Lauber Rezső ügyvéd.
Lengyel Miklós táblai t. jegyző.
60 Lechner Kornél könyvkeres.

- Dr. Leitner Nándor ügyvédjelölt.
Dr. Löbl Gyula ügyvéd.
Dr. Ludvig Ferencz ker. orvos.
Dr. Ludvig Ferenczné ker. orvos
neje.
65 Luissier Jenő m. aljegyző.
Dr. Madarász István, kir. köz-
jegyző.
Majorossy Imreny. polgármester.
Makara Iván törv. széki bíró.
Dr. Maléter László ügyvéd.
70 Mihálffy Ernő jogtanár.
Morgenstern Béla sütőmester.
Dr. Mosonyi Géza ügyvéd.
Nagy Jenő ny. megyei főügyész.
Nagy Jenő megyei aljegyző.
75 Nábráczky Lajos táblai bíró.
Dr. Nemes Vilmos ügyvéd.
Neumann M. ruhakereskedő.
Németh Gyula ügyvéd.
Nyáry Pál ev. ref. lelkész.
80 Nick Alajos városi ügyész.
Orf Győző tszéki joggyakornok.
Opris Péter p. és t. igazgató.
Dr. Paunz Jenő ügyvéd.
Dr. Parragh Antal ügyvéd.
85 Dr. Perls Ármin főrabbi.
Pintér Józsefné, gőzfürdő tulajd.
Pilch Antal curiai bíró.
Pleininger Ferencz ügyvéd, orsz.
képviselő.
Dr. Porges Miksa törv. sz. bíró.
90 Dr. Radnai Emil ügyvéd.
Dr. Rásky Béla ügyvéd.
Rásky Mihály ny. j. bíró.
Réh György városi tanácsnok.
Reisch János cipész.
95 Rézbányai János, cz. kanonok
árv. igazgató.
Rihmer Aladár táblai t. jegyző.
Rökk Gyula, táblai bíró.
Rúh Ernő, bányaig. tisztviselő.
Sárkány Ármin tb. v. főkapitány.
100 Simonffay János ügyvéd.
Dr. Szabó Gyula kir. főügyészi
helyettes.
Szigethy Antal albiró.
Schultz Ferencz v. r. alkapitány.
Dr. Schwarcz Gábor ügyvéd.

- 105 Sziebert Nándor ügyvéd.
Szigeti Frigyes gyógyszerész.
Szivér István vm. tb. főjegyző.
Stenge Ferencz várm. főjegyző.
Schönwald Imre ékszerész.
- 110 Dr. Schmidt Antal törvsz. orvos.
Scholcz Gyula sörgyáros.
Stein Oszkár magánhivatalnok.
Szeifritz Antal ker. tanácsos.
Dr. Székely Ede, ügyvéd.
- 115 Dr. Székely Aladár ügyvédjelölt.
Szuly János ügyvéd.
Dr. Szücs Jenő törv. aljegyző.
Dr. Toldi Béla kir. közjegyző.
Taizs József nyomdatulajdonos.
- 120 Tausz Vilmosné kereskedő.
Dr. Tichay Alfréd v. r. alkapitány.
Till István fodrász.
Tauszig Ármin kereskedő.
Dr. Tuka Béla jogakad. tanár.
- 125 Dr. Visy László ügyvéd, kamarai elnök.
Dr. Vessel Manó ügyvéd.
Vadnai Jenő várm. tb. főjegyző.
Varga Nagy Istvánné táblai bíró neje.
Vaszary Gyula rend. főkapitány.
- 130 Vásárhelyi István kir. alügyész.
Vodicska Ferencz tvszéki bíró.
Voleszky Károly állomás főnök.
Vajdics Gyula kanonok.
Véber Ferencz kereskedő.
- 135 Weil Károly táblai irodatiszt.
Wertheimer Jakab kereskedő.
Wilgermein József fogházfelügyelő.
Dr. Wurster József kanonok.
Dr. Zöld Sándor ügyvéd.

A dárdai járás területén :

- 140 Baranyabáni rk. esp. k. papsága.
Berger Lajos dr. ügyvéd, Dárda.
Csathó Gyula gyógysz., Villány.
Gellér József Ottó albiró, Dárda.
Dr. Gruber Lajos ügyvéd, Dárda.
- 145 Dr. Kiss Emil ügyvéd, Dárda.
Maurer Frigyes járásbíró Dárda.
Mutschenbacher Edvin albiró Dárda.

Proksch Arthur körjegyző,
Villány.
Sárok község.

- 150 Szokoly Pál birtokos, Villány.
Ursziny Pál kir. közj., Dárda.

A mohácsi járás területén :

- Baranyakisfalud község.
Dr. Bernáth Samu ügyvéd.
Beck András földbirtokos.
- 155 Brkics Dávid molnármester.
Borjád község.
Cullmann József bir. aljegyző.
Herger Lajos szállodás.
Herczegszabar község.
- 160 Dr. Kaufmann József ügyvéd.
Kelemen László kir. albiró.
Materényi János kir. jbiró.
Majs község.
Nagybodolya község.
- 165 Nagynyárád község.
Philip Ferencz ügyvéd.
Dr. Popper Manó ügyvéd.
Pócsa község.
Dr. Réder Károly ügyvéd.
- 170 Dr. Rüll Béla ügyvéd.
Rácztöttös község.
Ráczgörcsöny község.
Somberek község.
Weisz Lajos kereskedő.
- 175 Visy Lajos kir. közj.

A pécsi járás területén :

Mikes József nagybérlo, Magyar-Peterd.

A pécsváradi járás területén :

- Driesz Lajos ügyvéd.
Báró Eötvös József kir. albiró.
Dr. Erhardt Henrik ügyvéd.
- 180 Gállos Ede ügyvéd.
Schill Gyula kir. járásbíró.

A sásdi járás területén :

- Fodor Ottó jbirósági jegyző.
Klie Lajos kir. járásbíró.
Dr. Kerese György ügyvéd, orsz. képviselő.
- 185 Kondor Jenő kir. albiró.

A szentlőrinczi járás területén :

- Aigner Gyula bir. végrehajtó.
 Benkő Gyula ügyvéd.
 Benyovszky Mór körjegyző.
 Csanádi István körjegyző, Oszró.
 190 Csonka Lajos gyógyszerész,
 Szentlőrincz.
 Engel Gyula kereskedő, Barcs.
 Fazekas Sándor gőzfürdőtulajd.
 B.-Sellye.
 Fodor Ernő kir. albiró.
 Gebauer Tivadar kereskedő.
 195 Horváth István főszolgabíró.
 Jellasits Károly bir. tisztviselő
 Szentlőrincz.
 Kissfaludy Károly kasznár, Ba-
 ranya-Sellye.
 Kótsis Béla körj., M.-Mecske.
 Koczián Jenő jb. tisztviselő.
 200 Ladányi Sándor urad. ispán.
 Müller Ignác erdőmester.
 Dr. Narancsik József ügyvéd.
 Dr. Pintér József ügyvéd.
 Rameshoffer Sándor j. orvos.

205 Szirt Károly máv. állomás főnök
 Szentlőrincz.

Sirisaka Ignác pleb., Bogdása.
 Sidlauer József ker., B.-Sellye.
 Sonnenfeld Lajos ker., B.-Sellye.
 Szücs Károly körj., B.-Sellye.
 210 Tóth Gyula pleb., Szentlőrincz.
 Weigl Antal szállodás, B.-Sellye.
 Veres Zoltán j. orvos B.-Sellye.

A siklósi járás területén :

- Dr. Buzás László t. főszolgabíró.
 Berzsenyi Jenő kir. járásbíró.
 215 Bóra László ügyvéd.
 Frey Tivadar kir. albiró.
 Dr. Gojkovics Sabbas ügyvéd.
 Dr. Hirling Károly urad. felügy.
 Dr. Kregczy Ottó orvos.
 220 Siklósi Takarékpénztár.
 Siklósi Takaréks. és Hitelegylet.
 Siklósi kölcs. Segélyző Egylet.
 Dr. Szivér István ügyvéd.
 Dr. Tolnay Géza kir. közigazgató.
 225 Dr. Varga Gyula ügyvéd.
 Visy Pál kir. járásbíró.

A pécsi rabsegélyző egyesület mérlege az 1906. évről.

Bevétel:

1. 1905. évi kézi pénztári maradvány	74 K. 66 f.
2. Rendes tagdíjakból	514 K. — f.
3. 4 uj alapító tag-díja	89 K. 86 f.
4. Adományok	19 K. — f.
5. Tőke és értékpapírok kamatai	695 K. 20 f.
6. Menházalap	5000 K. — f.
7. Államsegély	1000 K. — f.
Összesen :	7392 K. 72 f.

Kiadás:

1.	Segélyezésekre	1093 K.	— f.
2.	Postaköltségekre	25 K.	84 f.
3.	Kántori fizetésekre	94 K.	— f.
4.	Nyomtatványokra	103 K.	50 f.
5.	Kezelő tiszteletdíja, az 1905. évi pótlékkal együtt	300 K.	— f.
6.	Pénztáros » » » » » » » »	200 K.	— f.
7.	Egyleti szolga fizetése	50 K.	— f.
8.	A menház-alaphoz csatoltatott	5096 K.	12 f.
9.	A füztelep-alaphoz csatoltatott	176 K.	26 f.
10.	Az 1905-ben tévesen bevett tagdijhátralék	72 K.	— f.
11.	Pénztári maradvány	182 K.	— f.
Összesen :		7392 K.	72 f.

1906. évi vagyon kimutatás:

I. Egyleti segély-alap:

1. 4 darab kölcsönjáradékkötvény 1300 K. — f.
2. Ingóság leltár szerint 388 K. 85 f.
3. Készpénz, a 182 K. pénzt. maradv. 10115 K. 59 f. 11804 K. 44 f.

II. Menház-alap:

1. Készpénz 5096 K. 12 f.

III. Fűztelep-alap:

1. Készpénz 4539 K. 90 f.

Vagyoni főösszeg: 21440 K. 46 f.

Pécs, 1906. december 31.

Wilgermein József s. k.
egyleti pénztáros.

A közgyűlésileg kiküldött számvizsgáló bizottság a mai napon ezen pénztári és vagyoni kimutatást felülvizsgálta és helyesnek találta.
Pécs, 1907. évi márczius hó 23-án.

Csigó János s. k.
számv. biz. tag.

Kaufmann Nándor s. k.
számv. biz. elnök.

Dr. Porges Miksa s. k.
számv. biz. tag.

Az ország területén 1906-ban működött rabsegélyző-egyletek és azok vezetőinek névjegyzéke.

1. Besztercebánya : Elnök : Boleman Lajos curiai bíró, kir. törvényszéki elnök, alelnökök : Gürtler József kanonok, Jeszenszky Sándor kir. közjegyző, ifj. Justh György orsz. képviselő, titkár : Keller Imre tanár, pénztáros : Zierer Árpád törv. iroda igazgató, jegyző : Korbély János fogházfelügyelő.
2. Budapest : Elnök : bellyei Rickl Gyula igazságügyi min. tanácsos, alelnökök : Környei Ede ügyvéd, dr. Gáll Endre kir. ügyész, titkár és pénztárnok : prébéri Jankovich Kálmán, pestvidéki törvényszéki fogházgondnok, menházgondnok : Máté Lajos.
3. Brassó : Elnök : alelnök : dr. Jahn Frigyes törvényszéki bíró, titkár : Szontagh Gusztáv áll. főreáliskolai tanár, pénztáros : dr. Metianu Jenő ügyvéd.
4. Debreczen : Elnök : Szűcs Miklós kir. törvényszéki elnök, alelnökök : Kovács József Debreczen szab. kir. város polgármestere, Rásó Gyula kir. tan., Hajduvárm. alispánja, Márk Endre a tiszántuli ev. ref. egyházkerület s a debreczeni főiskola ügyésze, ügyvédi kamarai elnök, titkár : Csiky Lajos a Ferencz József rend lovagja, ev. ref. theol. akadémiai tanár, pénztáros : Szepessy Károly kir. fogházfelügyelő.
5. Deés : Elnök : Voith Gergely kir. tanácsos, a III. o. vaskorona rend lovagja, földbirtokos, alelnök : titkár és pénztáros : Almay Ferencz kir. törvényszéki bíró.
6. Dunántuli (Sopron) : Elnök : Dr. Schreiner Károly kir. tanácsos, ügyvéd, alelnök : dr. Baán Endre Sopron szab. kir. város és a vármegye főispánja, titkár : Gömbös Gyula tanító, pénztáros : Schwartz Károly könyvkereskedő.
7. Erzsébetváros : Elnök : Kovácsy Albert kir. törvényszéki elnök, alelnök : Gillyén Lajos ny. kir. ítélőtáblai bíró, járásbíró, titkár : Symon Ferencz kir. törvényszéki irodatiszt, pénztáros : Pál János kir. törvényszéki irodaigazgató.
8. Győr-Mosony megye : Elnök : Sipos László kir. törvényszéki bíró, alelnök : Horváth Ede kir. járásbíró, táblai bíró. pénztáros : Maar József kir. törv. vizsgáló bíró, titkár : dr. Simon Rudolf kir. alügyész.

9. Gyulafehérvár: Elnök: Nemes Sámuel kir. törvényszéki elnök, alnök: Novák Ferencz polgármester, titkár: dr. Kiss Dénes kir. alügyész, pénztáros: dr. Deutsch Mór orvos.
10. Jásznagykun-Szolnok megye: Elnök: Félix Antal kir. törvényszéki elnök, alelnökök: Lippe Vilmos kir. ítélőtáblai bíró és Koller Kálmán jászberényi járásbíró, titkár: dr. Vigh Gyula szolnoki ügyvéd, pénztáros: Safáry Kálmán, kir. törv. bíró.
11. Kecskemét: Elnök: Mészáros János ev. ref. lelkész, alelnök: Györffy Balázs ügyvéd, titkár: dr. Novák Ernő kir. törv. aljegyző, pénztáros: Vágó Lipót kir. ügyészségi irodatiszt.
12. Lugos: Elnök: Vojnincs Guidó kir. törvényszéki elnök, alelnök: Wig János ny. kir. törvényszéki bíró, titkár: dr. Fränkl Nándor ügyvéd, pénztáros: Palkó József kir. törvényszéki irodaigazgató.
13. Nyitra: Elnök: Sándor Géza kir. törvényszéki elnök, alelnök: Csernyánszky Aladár kir. ügyész, titkár és pénztáros Gregor Kálmán kir. alügyész.
14. Nagyvárad: Elnök: Rádl Ödön ügyvéd, alelnök: dr. Virág Béla kir. ügyész, titkár: Korn Lajos kir. törvényszéki bíró, ideigl. pénztáros.
15. Nagyszeben: (Szebenvárm.) Elnök: Phleps Frigyes ny. kir. ítélőtáblai bíró, alelnök: dr. Kabdebó Oszkár ügyvéd, titkár: dr. Heinrich Dániel ügyvéd, pénztáros: Dörner Albert, ny. törvényszéki irodaigazgató.
16. Pécs: Elnök: Varga Nagy István kir. ítélőtáblai bíró, a pécsi ev. ref. egyház főgondnoka, alelnökök: Angyal Pál kir. ítélőtáblai bíró és Hardi Sándor kir. törvényszéki elnök, titkár: Rihmer Aladár kir. táblai tanácsjegyző, pénztáros: Wilgelm József kir. fogházfelügyelő, iroda kezelő: Weil Károly kir. ítélőtáblai irodatiszt.
17. Szekszárd: Elnök: Hazslinszky Géza kir. törv. elnök, alelnök: Ágoston István kir. táblai bíró, titkár és pénztáros: Wattay Miklós kir. fogházfelügyelő, rabisk. tanító: Kálmán Károly.
18. Székesfehérvár: Elnök: Lőrinczy István kir. törvényszéki elnök, alelnök: Dieterich Szilárd ügyvéd, titkár és pénztáros: dr. Borsos Endre kir. törvényszéki jegyző.
19. Szilágymegye (Zilah): Elnök: Benkő József kir. törvényszéki elnök, alelnök: Gazda Ferencz ny. kir. főügyész-helyettes, titkár: Ébneth Lajos kir. alügyész, pénztáros: Szántó Ödön kir. ügyészségi írnok, Raboktató: Lázár Gábor állami elemi iskolai tanító.

20. Temesvár: Elnök: Gerdánovits Sándor kir. ítélőtáblai bíró, cz. tvszki bíró, alelnök: dr. Keppich Henrik ügyvéd, titkár: dr. Steiner Adolf ügyvéd, pénztáros: Aved Gerő telekkönyvvezető.
21. Trencsén: Elnök: Borsiczky Géza kir. ít. táblai bíró, alelnök: Dr. Motkó Géza ügyvéd, jegyző és pénztárnok: Csadó János kir. törvyszéki fogházfelügyelő.
22. Veszprém: Elnök: Csenkey Géza kir. törvényszéki elnök, alelnökök: Kövecs János kir. törvényszéki bíró, Koller Sándor várm. alispán, titkár: Jenőfy Ferencz kir. törvényszéki aljegyző, pénztáros: Sándor Dezső kir. törvényszéki iroda igazgató.
23. Zombor: Elnök: Popovits Aurel kir. főügyész-helyettes, alelnök: Radány Péter, kir. törvényszéki bíró, titkár és pénztáros: Linczinger Gyula kir. alügyész. *)

*) A dévai és máramarosi egyletek, bár még van kevés tőkéjük, és adtak is segílyt, a működésben lévő egyletek közé nem sorolhatók. A trencsényi egyletről az értesítés legutóbb érkezett be; működését csak áprilban kezdi meg.

Sorszám.

Aláírási ív

a pécsi (és baranyamegyei) rabsegélyző-egylet részére.

A gyűjtő neve, akinek az ív elküldetett:

[illegible]

Tisztelettel kérjük ezen taggyűjtő-ívet ismerősei közt köröztetni és aláírása után Wilgermein József kir. fogházfelügyelőhöz, az egyület pénztárnokához beküldeni.

